

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ РИНКУ І
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту,
академік НАН України
Б.В. Буркинський

» травня 2026 року

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»**

УХВАЛЕНО
Вченою радою
ДУ «ІРЕЕД НАН України»
Протокол № 7
від 07 травня 2026 р.

ОДЕСА - 2026

Програма вступного іспиту до аспірантури з дисципліни «Економічна теорія»

Розробник: науковий співробітник відділу інтеграції науки, освіти і бізнесу ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», к.е.н., доц. Кузнєцова М. А.

ВСТУП

Метою дисципліни «Економічна теорія» є вивчення найбільш загальних закономірностей становлення та розвитку ринкового виробництва; формування ґрунтовних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку; формування економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання; формування системи знань з макроекономіки, які відображають сукупні результати економічної діяльності країни та теоретичний інструментарій ринкового і державного регулювання національної економіки.

Завдання дисципліни: закріплення комплексу фундаментальних економічних знань про економічні відносини та економічні закони суспільного виробництва; здобуття знань про базові положення мікро- та макроекономічної теорії; формування навичок використання інструментарію мікро- та макроекономічного аналізу; набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Економічна теорія

Тема 1. Предмет економічної теорії. Метод дослідження економічної теорії

Матеріальне виробництво – основа життя людського суспільства. Економічні категорії та абсолютний закон розвитку економічної системи.

Предмет економічної науки. Єдність виробництва, розподілу, обміну та споживання як складових виробничих відносин.

Метод дослідження економічної науки: а) характеристика органічної економічної системи; б) поверхи логічної абстракції. Сходження від абстрактного до конкретного. Відношення загального та специфічного.

Тема 2. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші. Сутність грошей. Функції грошей

Товар та його властивості. Споживча вартість та вартість, їх протиріччя та єдність. Двоїстий характер праці, втіленої в товарі. Протиріччя між конкретною та абстрактною працею, їх єдність. Величина вартості товару. Продуктивність та інтенсивність праці, їх вплив на величину вартості товару.

Розвиток форми вартості та виникнення грошей. Відносна та еквівалентна форма вартості. Особливості еквівалентної форми вартості.

Міра вартості: ціни товарів і вартість грошей, масштаб цін. Засіб обігу. Міра вартості і засіб обігу як єдність протилежностей. Засіб накопичення. Засіб платежу. Світові гроші. Закон грошового обігу.

Тема 3. Перетворення грошей в капітал. Виробництво додаткової вартості. Капітал та додаткова вартість

Перетворення грошей в капітал. Загальна формула капіталу та її протиріччя. Робоча сила як товар, споживча вартість та вартість товару робоча сила. Фактори, що визначають величину вартості робочої сили.

Процес труда та процес збільшення вартості. Виробництво додаткової вартості. Двоїстий характер капіталістичного виробництва. Робочий день та його межі. Необхідний та додатковий робочі періоди.

Сутність капіталу. Постійний та змінний капітал, норма і маса додаткової вартості.

Абсолютна додаткова вартість. Відносна додаткова вартість. Надлишкова додаткова вартість. Три стадії розвитку капіталістичного виробництва. Проста капіталістична кооперація. Капіталістична мануфактура. Капіталістичне велике машинне виробництво.

Заробітна плата як перетворена форма вартості і ціни робочої сили. Форми заробітної плати. Номінальна та реальна заробітна плата.

Тема 4. Капітал: процес виробництва і нагромадження. Закон капіталістичного нагромадження

Поняття простого та розширеного відтворення. Сутність і фактори капіталістичного нагромадження. Органічна побудова капіталу та її зростання з розвитком капіталізму.

Процес капіталістичного нагромадження та утворення резервної армії праці. Форми безробіття.

Тема 5. Кругообіг капіталу. Обіг капіталу. Прибуток та його розподіл. Утворення середньої норми прибутку та ціни виробництва

Кругообіг капіталу. Три стадії руху капіталу і три його функціональні форми. Кругообіг грошового капіталу. Кругообіг виробничого капіталу. Кругообіг товарного капіталу. Єдність та відмінність трьох фігур кругообігу. Обіг капіталу. Основний та зворотний капітал. Фізичний та моральний знос основного капіталу. Амортизація. Час обігу та його складові частини.

Капіталістичні витрати виробництва та прибуток. Прибуток як перетворена форма додаткової вартості. Норма прибутку. Фактори, що впливають на норму прибутку.

Внутрішньогалузева та міжгалузева конкуренція. Міжгалузева конкуренція і утворення середньої норми прибутку. Внутрішньогалузева конкуренція і ринкова вартість. Ціна виробництва як виробниче відношення. Закон тенденції норми прибутку до зниження.

Тема 6. Торговий капітал та торговий прибуток. Позичковий капітал та позичковий відсоток. Земельна рента та її форми

Сутність торгового капіталу при капіталізмі. Формування торгового прибутку. Витрати обігу.

Позичковий капітал та позичковий відсоток. Капіталістичний кредит та його форми. Банки та їх функції. Акціонерні товариства та акціонерний капітал.

Земля як об'єкт рентних відносин. Диференційна рента I. Диференційна рента II. Абсолютна земельна рента. Монопольна рента. Ціна землі.

Тема 7. Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми. Господарський механізм у системі суспільного відтворення. Держава та її економічні функції

Сукупний суспільний продукт та його склад по вартості та за натурально-речовою формою. Умови реалізації при капіталістичному простому і розширеному відтворенні

суспільного капіталу. Національний дохід суспільства, його сутність, фактори росту. Циклічний характер суспільного відтворення. Економічний цикл та його фази. Економічні кризи: причини, шляхи виходу.

Закономірності виникнення монополій, її сутність і форми. Концентрація та централізація виробництва та капіталу. Диверсифікація. Монополія і конкуренція. Монопольна ціна і монопольний прибуток.

Генезис державно-монополістичного капіталізму. Сутність і функції державно-монополістичного капіталізму. Державно-монополістичні форми капіталістичної економіки. Особливості відтворення капіталу в умовах ДМК. Протиріччя ДМК.

Сутність і функції господарського механізму. Структура кредитної системи. Фінанси, державний бюджет. Бюджетний дефіцит і державний борг. Фінансова політика. Економічна теорія оподаткування. Держава та її економічні функції. Роль держави в регулюванні дій монополій. Становлення інформаційного суспільства та його матеріальна основа.

Змістовий модуль 2. Мікроекономіка

Тема 8. Предмет та метод мікроекономіки

Проблема обмеженості ресурсів та необхідність вибору. Предмет мікроекономіки, об'єкт та суб'єкти економічних відносин на мікрорівні. Методологія мікроекономічного аналізу: загальноекономічні та специфічні методи. Мета, завдання, зміст дисципліни, взаємозв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 9. Теорія граничної корисності та поведінка споживача. Аналіз поведінки споживача

Потреби та економічні блага, поняття корисності. Сукупна та гранична корисність, функція корисності. Кардиналістська теорія корисності. Перший та другий закон Госсена. Ординалістський підхід до аналізу корисності та попиту. Закон спадної граничної корисності економічного блага. Криві байдужості, карта кривих байдужості, її властивості. Гранична норма заміщення благ, бюджетні обмеження і можливості споживача, вплив зміни доходу та цін на розміщення бюджетної лінії. Оптимум споживача як модель раціонального споживчого вибору. Реагування споживача на зміну цін товарів та його доходів. Ефект доходу та ефект заміщення, їх взаємодія.

Реакція споживача на зміну доходу. Крива «дохід-споживання». Функція попиту від доходу: крива Енгеля. Поняття нормальних благ та благ нижчої споживчої цінності. Функції Торнквіста. Реакція споживача на зміну цін товарів. Крива «ціна-споживання». Крива індивідуального попиту. Поняття звичайних благ та благ Гіффена. Ефект заміни та ефект доходу. Вплив ефектів за Слуцьким та за Хіксом. Рівняння Слуцького. Взаємодія ефектів заміни та доходу. Прийняття рішень в ситуаціях з ризиком. Невизначеність та економічний ризик. Умови схильності та несхильності споживача до ризику. Ризик та ефективність економічних рішень.

Тема 10. Попит та пропозиція, їх взаємодія. Мікроекономічна модель фірми. Витрати виробництва

Ринковий попит як сума індивідуальних попитів (означення, побудова графіків). Зміна попиту та зміна обсягу попиту, фактори зміни. Ринкова пропозиція. Зміна пропозиції та зміна обсягу пропозиції, фактори зміни. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова ціна та ціна рівноваги, обсяг рівноваги. Механізм встановлення ринкової

рівноваги. Вплив зміни попиту та пропозиції на рівновагу, взаємодія змін попиту та пропозиції. Поняття надлишку споживача та надлишку виробника. Теорія еластичності попиту та пропозиції.

Поняття фірми, фактори виробництва, чинник часу і періоди функціонування фірми, поняття виробничої функції. Сукупний, середній та граничний продукти змінного фактора виробництва. Закон спадної продуктивності факторів виробництва. Ізокванта, її властивості, карта ізоквант, гранична норма технічного заміщення. Зміна технології, зміна масштабу у довгостроковому періоді. Постійний, спадний та зростаючий ефект від збільшення масштабу виробництва. Поняття і види витрат. Економічний та бухгалтерський підходи до визначення витрат. Альтернативні витрати. Явні та неявні; внутрішні та зовнішні витрати. «Нормальний прибуток» як елемент витрат. Економічний та бухгалтерський прибуток. Постійні, змінні, сукупні, середні та граничні витрати. Витрати виробництва у короткостроковому та довгостроковому періодах. Поняття ізокоств, її властивості, карта ізокоств. Рівновага виробника.

Тема 11. Ринкова система: зміст та структура. Аналіз ринків досконалої конкуренції, монополії, олігополії та монополістичної конкуренції

Сутність та функції ринку. Умови виникнення ринку. Принципи ринку. Ринковий механізм. Аналіз взаємодії атрибутів ринкової системи. Переваги та недоліки ринку. Система ринків та їх види. Поняття ринкової структури. Інфраструктура ринку.

Ознаки ринку досконалої конкуренції. Досконало конкурентна фірма та умови її функціонування. Сутність, види та форми монополії. Види монополізації ринку. Модель чистої монополії та її характеристика. Монопсонія. Пропозиція фірми монополіста та особливості її формування. Цінова дискримінація. Економічні наслідки та соціальна ціна монополії. Порівняльний аналіз досконалої конкуренції та монополії. Сутність та основні риси ринку монополістичної конкуренції: ознаки та умови функціонування. Ринкова поведінка монополістичного конкурента. Сутність та передумови розвитку нецінової конкуренції. Поглиблення диференціації продукту: позитивні та негативні наслідки. Олігополія, її сутність та основні ознаки. Показники концентрації ринку. Моделі олігополістичного ціноутворення. Державне регулювання монопольної та олігопольної діяльності, антимонопольна політика.

Тема 12. Ринок факторів виробництва

Похідний попит. Взаємозв'язок ринку продукту та ринків факторів виробництва. Попит на продукт та попит на фактори виробництва. Вплив різновиду структури ринку продукту на похідний попит. Похідний попит за досконалої конкуренції на ринку продукту та на ринку факторів виробництва. Цінова еластичність попиту на ресурс виробництва. Похідний попит та принцип оплати факторів. Порівняння граничного доходу та граничних витрат товаровиробника при споживанні одного фактора виробництва.

Праця як фактор виробництва, її мобільність. Характеристика досконало конкурентного ринку праці. Обґрунтування рішення про найм. Формування індивідуального, галузевого та ринкового попиту на працю. Ринкова пропозиція праці на досконало конкурентному ринку. Обґрунтування вибору робітника щодо праці та відпочинку: інструментарій ординалістської теорії корисності. Особливості ринкової пропозиції праці. Рівновага на ринку праці. Еластичність пропозиції праці для галузей з різною динамікою витрат на виробництво. Контроль профспілок над пропозицією

робочої сили, рівнем заробітної плати та продуктивністю праці. Двостороння монополія і визначення реального рівня заробітної плати.

Капітал як фактор виробництва. Капітал як ресурс тривалого використання; форми капіталу. Попит та пропозиція капіталу. Поняття вибору у часі. Споживання та інвестиції. Уподобання у часі. Побудова бюджетного обмеження для випадку вибору обсягів споживання між теперішніми та майбутніми періодами. Оптимальний вибір. Попит та пропозиція капіталу. Вступ до аналізу інвестиційних рішень. Поняття дисконтованої величини. Види процентних ставок. Реальна та номінальна процентні ставки. Рівень дохідності, прибуток на капітал. Поняття теперішньої та майбутньої вартості у прийнятті інвестиційних рішень. Рівновага на ринку капіталу. Формування процентної ставки як рівноважної ціни капіталу. Ринок землі. Особливості землі як фактору виробництва. Особливості формування пропозиції землі та попиту на землю. Рента. Ціна землі як капіталізована рента.

Тема 13. Ефективність ринкової системи

Аналіз ринкової рівноваги. Часткова та загальна рівновага. Ефект зворотного зв'язку. Ефективність та економіка добробуту. Парето-ефективний стан економіки. Теореми суспільного добробуту. Критерії оцінки добробуту. Теорія загальної рівноваги та політика в галузі економіки добробуту: ефективність та справедливість. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага

Змістовий модуль 3. Макроекономіка

Тема 14. Макроекономіка як наука. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Місце макроекономіки в системі економічних наук. Макроекономіка і мікроекономіка. Становлення макроекономіки як науки. Роль Дж. М. Кейнса у виникненні макроекономіки. Економічна система як предмет макроекономіки. Макроструктура. Суб'єкти макроекономіки, їх взаємодія. Кругообіг матеріальних засобів та саморегулювання економічної системи. Методи макроекономічного аналізу. Макроекономіка як теоретична основа економічної політики держави. Інструментарій макроекономічного регулювання.

Основні поняття СНР та її відмінності від БНГ. ВВП та ВВП. Проміжний та кінцевий продукт. Додана вартість. Методи обчислення валового національного продукту. Номінальний та реальний ВВП. Індекс споживчих цін та дефлятор ВВП. ЧНП, НД, ОД, РД.

Тема 15. Макроекономічний аналіз ринків товарів, ринку праці, грошового ринку. Інфляційний механізм

Сукупний попит та його складові. Цінові та нецінові чинники сукупного попиту. Сукупна пропозиція в концепціях різних шкіл. Нецінові чинники сукупної пропозиції. Взаємодія сукупного попиту та сукупної пропозиції. Модель AD – AS. Короткострокова та довгострокова макроекономічна рівновага. Ефект «храповика».

Поняття ринку праці та робочої сили. Безробіття та його види. Рівень безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. Закон Оукена. Державна політика зайнятості.

Грошове обертання та його еволюція. Види грошей, сучасні гроші та їх функції. Грошовий ринок: а) попит на гроші, та фактори, що його визначають; б) пропозиція грошей, грошові агрегати; в) рівновага на грошовому ринку та її графічна інтерпретація.

Закони грошового обертання. Банки. Банківська система та її роль в грошовому обертанні: а) центральний банк та його функції; б) комерційні банки та їх функції; в) банківський мультиплікатор; г) кредитно-грошова політика. Політика дорогих та дешевих грошей.

Сутність інфляції. Види інфляції. Виміри інфляції. Типи інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса. Стагфляція. Антиінфляційна політика держави.

Тема 16. Теорія макроекономічного регулювання

Класична теорія макроекономічного регулювання: закон Сея, заощадження та інвестиції, норма відсотка. Кейнсіанська теорія макроекономічного регулювання: а) теорія ефективного попиту як основа кейнсіанського макроаналізу; б) споживання, заощадження інвестиції.

Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги. Зміна рівноважного ВВП. Методи визначення рівноважного рівня ВВП: а) метод зіставлення сукупних витрат і обсягу виробництва; б) метод «вилучень і ін'єкцій». «Парадокс ощадливості». Сутність, графічна інтерпретація.

Мультиплікатор інвестицій. Поняття ефекту мультиплікатора й акселератора. Інвестиційний мультиплікатор. Автономні інвестиції. Сутність і формула акселератора інвестицій. Взаємозв'язок мультиплікатора і акселератора.

Тема 17. Економічна динаміка та макроекономічна політика

Сутність економічного зростання та його показники. Економічне зростання та економічний розвиток. Екстенсивне та інтенсивне зростання економіки. Фактори економічного зростання. Технічний прогрес як нескінченний фактор економічного зростання. Крива виробничих можливостей. Моделі економічного зростання.

Тема 18. Циклічність розвитку економіки

Економічні цикли. Сутність та структура економічного циклу. Характеристика фаз економічного циклу. Два напрями теорій економічного циклу. Основні теорії економічного циклу. Особливості циклічного розвитку в сучасних умовах. Антициклічна політика держави. Теорія «довгих хвиль» М.Кондратьєва.

Тема 19. Держава в системі макроекономічного регулювання

Необхідність і сутність державного регулювання економіки. Основні економічні функції сучасної держави. Суб'єкти та об'єкти державного регулювання економіки. Вплив держави на економічний кругообіг. Основні цілі, напрямки та методи державного регулювання економіки.

Тема 20. Фінансова система та фінансова політика

Сутність і функції фінансів. Сутність і типи фіскальної політики. Роль фіскальної політики в стабілізації економіки. Державний бюджет та його структура. Концептуальні підходи до збалансування бюджету. Фіскальна політика: а) державні закупки та податки; б) дискреційна та автоматична фіскальна політика. Мультиплікативний вплив державних закупок і податків на реальний ВВП. Мультиплікатор збалансованого бюджету.

Рекомендована література

1. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка. Київ: Центр навчальної літератур, 2019. 352 с.
2. Галушка З. І., Поченчук Г. М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2020. 232 с.
3. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.
4. Економічна теорія : навч. посіб. / уклад.: Бойда С. В., Колосінська М. І., Белей С. І. ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2021. 199 с.
5. Економічна теорія : підручник / [В. П. Якобчук та ін. ; під заг. ред. В. П. Якобчук] ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. Київ : Ліра-К, 2020. 449 с.
6. Економічна теорія. навч. посіб. / Г. М. Пилипенко, Ю. І. Пилипенко; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 196 с.
7. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк та ін. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 412 с.
8. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / [Е. М. Забарна та ін.] ; Одес. нац. політехн. ін-т. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 411 с.
9. Економічна теорія: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. І. Фролов, О. Ю. Александрова. – Харків: УкрДУЗТ, 2019.
10. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
11. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Вид-во Ліра-К, 2020. 450 с.
12. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с.
13. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник / І. В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.
14. Магійович Р. І., Зеліско Н. Б. Економічна теорія : навч. посіб. / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 323 с.
15. Макроекономіка: підручник / О.М. Козакова, Е.М. Забарна. Херсон: Олдіплюс, 2019. 428 с.
16. Мікроекономіка : підручник / За заг. ред. Ігнатюк. Київ. Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с.
17. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 305 с.
18. Пасемко, Г. П., Бесєдіна, Г. Є., Бага, Л. Г., Довгаль, С. В., & Порохняк, Н. В. (2020). Макроекономіка.
19. Скорик Г.І., Швецова М.Б., Стецюк П.І. Вступ до макро- і мікроекономіки: Навчальний посібник / Г.І. Скорик, М.Б. Швецова, П.І. Стецюк. Друге видання. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 164 с.
20. Фісуненко Н. О. Макроекономіка : навч. посіб. / Н. О. Фісуненко, Т. В. Альошина, О. А. Сидоров, В. Г. М'ячин. – Дніпро : ДДУВС, 2023. – 148 с.

Законодавчі та нормативні акти

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Закон України «Про захист економічної конкуренції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.
3. Закон України «Про захист прав споживачів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.
4. Закон України «Про зайнятість населення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
5. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
6. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
7. Закон України «Про господарські товариства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
8. Закон України «Про фермерське господарство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15>.
9. Закон України «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
10. Закон України «Про акціонерні товариства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.

Інформаційні ресурси

1. Президент України [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua>
6. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
7. Міністерство промислової політики [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.industry.kmu.gov.ua/control/uk/index>
8. Головне управління статистики України [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]- Режим доступу: www.nbu.gov.ua
10. Офіційний сайт Державної податкової адміністрації [Електронний ресурс]- Режим доступу: www.sta.gov.ua
11. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]- Режим доступу: www.stat.gov.ua

12. Офіційний сайт Державного казначейства України [Електронний ресурс]- Режим доступу: www.treasury.gov.ua
13. Центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://csr-ukraine.org/about.html>
14. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.icps.kiev.ua>
15. Інститут економіки і прогнозування НАН України [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.ief.org.ua>
16. Бібліотека імені В.Вернадського. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
17. Національне бюро економічних досліджень США [Електронний ресурс]- Режим доступу: [www. nber.org](http://www.nber.org)
18. Організація економічного співробітництва та розвитку. [Електронний ресурс]- Режим доступу: [www. oecd. org](http://www.oecd.org)
19. Світовий банк. [Електронний ресурс]- Режим доступу: [www.worldbank. org](http://www.worldbank.org)
20. Міжнародний валютний фонд. [Електронний ресурс]- Режим доступу: www.imf.org